

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016274697

Дата перевірки:
23.05.2024 02:16:42 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
23.05.2024 13:22:13 EEST

ID користувача:
100011299

Назва документа: Курсова робота_Пучка Дмитро_ТДП

Кількість сторінок: 32 Кількість слів: 6262 Кількість символів: 51004 Розмір файлу: 69.96 KB ID файлу: 1016065548

16.1% Схожість

Найбільша схожість: 2.76% з Інтернет-джерелом (<http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/23897/1/%d0%9a%d0%..>)

16.1% Джерела з Інтернету

897

Сторінка 34

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

1

Зміст

Вступ.....	3-5
1.Поняття, ознаки та види правової поведінки.....	6-9
2.Правомірна поведінка: поняття, види і значення у процесі реалізації норм права.....	10-13
3.Поняття, ознаки і причини правопорушень. Види злочинів і проступків.....	14-20
4.Юридичний склад правопорушення як фактична підстава юридичної відповідальності.....	21-28
Висновки.....	29-31
Список використаних джерел.....	32-33

Вступ

Правова поведінка в сучасному суспільстві відіграє ключову роль у забезпеченні порядку, справедливості та розвитку. Вона є фундаментом правової системи, відображаючи взаємовідносини між громадянами, органами влади та іншими суб'єктами права. Правова поведінка визначається не лише законами та нормами, але й етичними принципами та соціокультурними стандартами суспільства.

Актуальність теми дослідження «правова поведінка» надзвичайно висока у сучасному світі. Зростання глобалізації, технологічних змін, соціальних та економічних викликів створює нові вимоги до розуміння та регулювання поведінки в контексті законодавства. Серед актуальних аспектів даної теми можна виділити:

1.Соціальні зміни: Суспільство постійно змінюється, що призводить до появи нових ситуацій, на які потрібно реагувати з правової точки зору. Розуміння та аналіз правової поведінки допомагає визначити ефективні рішення для нових викликів.

2.Технологічні інновації: З появою нових технологій виникають нові правові питання. Наприклад, кіберзлочини, захист особистих даних та інші аспекти цифрового світу потребують адаптації правових норм.

3.Правова культура: Формування правової культури в суспільстві сприяє збереженню порядку та правопорядку. Дослідження правової поведінки допомагає виявити шляхи її покращення.

4.Забезпечення справедливості та прав людини: Правова поведінка має важливе значення для забезпечення справедливості та захисту прав людини. Дослідження цієї теми сприяє вдосконаленню правової системи для захисту індивідуальних прав та свобод.

Отже, вивчення та аналіз правової поведінки є критично важливим для розвитку сучасного суспільства, забезпечення правопорядку та захисту прав та свобод громадян.

Метою роботи є дослідження правової поведінки.

Для досягнення мети нами було поставлено та виконано такі завдання:

- 1) розкрити поняття, ознаки та види правової поведінки;
- 2) дослідити поняття, види і значення у процесі реалізації норм права;
- 3) аналізувати поняття, ознаки і причини правопорушень;
- 4) виявити види злочинів і проступків;
- 5) визначити склад правопорушення, як фактичної підстави юридичної

відповідальності.

Об'єкт дослідження: суспільна поведінка у контексті правового регулювання.

Предмет дослідження: правова поведінка як явище, що відображає ставлення суб'єктів права до правових норм та їх дотримання в суспільстві.

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань використовувалися:

- 1) Теоретичні методи дослідження (аналіз, синтез, порівняння, систематизація та узагальнення теоретичних даних);
- 2) Емпіричні методи дослідження (проведення опитувань, інтерв'ю з представниками різних соціальних груп для збору даних про їхнє сприйняття права та власну правову поведінку).

Теоретичне значення: полягає в розкритті та систематизації знань про способи функціонування правової системи через призму поведінки суб'єктів права. Ця тема допомагає розуміти, як правила і норми впливають на дії та взаємодії людей у суспільстві, а також як сама система права реагує на порушення та дотримання закону.

Курсова робота з даної теми дозволяє:

- 1) Узагальнити знання про правову поведінку: Систематизувати та аналізувати наукові дослідження, законодавство, судову практику та інші джерела, що стосуються правової поведінки.
- 2) Виявити тенденції та проблеми у правовій поведінці: Аналізувати динаміку правопорушень, фактори, що їх впливають, та шляхи удосконалення правового регулювання для забезпечення більш ефективної правової поведінки.

3)Розробити рекомендації для практичного застосування: На основі отриманих результатів формулювати рекомендації для удосконалення законодавства, правозахисних механізмів та виховної роботи з метою покращення правової поведінки в суспільстві.

1. Поняття, ознаки та види правової поведінки

Правова поведінка є різновидом соціальної поведінки людини. У науках наведено чимало визначень цієї категорії. В теорії права виділяють кілька ключових характеристик поведінки: вона включає в себе особливості діяльності та спілкування; описує лише ті дії і комунікативні акти, які зовні проявляють внутрішній стан особи; є соціально значущою; повинна бути спостережена зовнішніми спостерігачами та зафіксована органами інших учасників спілкування; обов'язково підлягає контролю людської волі. Поведінка є найважливішою соціальною характеристикою особистості. Користь та шкоду індивід може принести іншим учасникам суспільних відносин своєю поведінкою. Держава встановлює межі соціально значимої поведінки громадян, колективних об'єднань, посадових осіб. З позиції права ця поведінка може бути оцінена по-різному. Розглядаючи вчинки особи через правові норми, держава встановлює два основних види поведінки – правову (юридичне значиму) і юридичне нейтральну (байдужу).

Правова поведінка – це соціально значима поведінка суб'єктів, яка контролюється їх свідомістю і волею, передбачена нормами права і тягне за собою певні юридичні наслідки. Правова поведінка є специфічним виявом нормативної поведінки, яка базується на виконанні встановлених правових норм, законів та правил, що регулюють поведінку суб'єктів у певній правовій системі. Вона виступає як один із різновидів нормативної поведінки і має свої особливості.

Для більш детального розгляду правової поведінки необхідно розглянути як об'єктивні, так і суб'єктивні аспекти. Враховуючи вищезазначене, можна сформулювати такі характеристики правової поведінки:

- 1) соціальна значущість;
- 2) здійснення поведінки під контролем свідомості й волі особи;
- 3) юридична визначеність (регулювання державою);
- 4) контрольованість з боку держави;
- 5) Здатність поведінки призвести до юридичних наслідків.

Соціальне значення поведінки виявляється в наступному: а) Вона здійснюється учасниками суспільства;

б) Реалізується через конкретні дії або взаємодію людей;

в) Шляхом поведінки внутрішній стан особистості знаходить зовнішній вираз;

г) Направлена на виконання соціальних завдань та досягнення суспільних цілей;

д) Спостерігається та сприймається зовнішніми органами чуття інших осіб. [4, с.73-77].

В силу своєї соціальної значущості будь-який вчинок викликає відповідну реакцію – схвалення або засудження. В цьому і проявляється соціальна характеристика поведінки, яка може бути або суспільно корисною, або суспільно шкідливою (небезпечною) [6, с.197].

Для визнання поведінки як соціально-правової обов'язковою рішенням **фактором** є контроль за нею з боку свідомості та волі людини. Це означає, що **особа** повинна бути свідомою щодо характеру своїх дій, розуміти, що вона робить або не бажає робити. Це можливо лише при наявності дієздатності. За особу, яка не здатна усвідомлювати характер своїх дій, правову поведінку здійснюють його **законні** представники: батьки, опікуни, тощо. Однак усвідомлення характеру поведінки не обмежується лише розумінням; також необхідний вольовий компонент. Це означає, що особа має мати здатність контролювати свої дії або **бездіяльність** на основі власного розсуду та власної волі. Юридична визначеність правової поведінки відноситься до чіткості, визначеності і конкретності норм та вимог, які регулюють поведінку суб'єктів у межах правової системи. Це означає, що правові норми повинні бути чітко сформульовані, щоб суб'єкти змогли однозначно розуміти, що саме їм дозволено робити, а що заборонено. Юридична визначеність забезпечує також стабільність і передбачуваність в правовій системі. Вона гарантує, що правові норми залишаються відносно постійними і не піддаються випадковим інтерпретаціям або змінам, які можуть порушити віру в законність і справедливість системи. Для досягнення юридичної визначеності

правової поведінки важливо, щоб закони були доступними, зрозумілими і застосовувалися рівно для всіх громадян. Такий підхід сприяє довірі до правової системи та забезпечує рівність перед законом.

Звертаючи увагу на те, що право завжди гарантується державою, контроль за правовою поведінкою повинен бути здійснюваний державою, її установами та представниками. Іноді влада передає свої функції з контролю місцевим органам самоврядування чи громадським об'єднанням. У таких випадках правова поведінка підпадає під контроль цих органів або посадових осіб, проте держава залишає за собою верховенство в контролі, наприклад, через судові установи. [2, с.100-105].

Будь-яка правова поведінка тягне за собою юридичні наслідки у вигляді заохочення чи примусу.

Як один з видів юридичних фактів, правова поведінка призводить до виникнення, зміни або припинення певних правовідносин. Правовими наслідками на ту чи іншу форму правової поведінки є реакція з боку держави у вигляді заохочення, стимулювання, охорони соціально корисних вчинків чи застосування заходів державного примусу і юридичної відповідальності за шкідливі дії.

У теорії права розроблено також поняття механізму правової поведінки як сукупності засобів, з допомогою яких здійснюється регулювання поведінки особи правом.

Механізм правової поведінки містить: правові норми, що регулюють поведінку людини, юридичні факти з якими закон пов'язує настання юридичних наслідків чи виникнення, зміну або припинення правовідносин.

Універсальними засобами механізму правової поведінки є законність, правосвідомість і правова культура. Вони взаємодіють з іншими елементами цього механізму.

Отже, правова поведінка виступає як центральний елемент у механізмі правового регулювання. Вона забезпечує виконання і дотримання правових норм, законів та правил, які створені для регулювання поведінки суб'єктів у

суспільстві.

За своїм характером і правовими наслідками правова поведінка поділяється на два основних види:

- 1) правомірна поведінка — така, що відповідає приписам права;
- 2) неправомірна поведінка (правопорушення) — така, що порушує приписи

права.

На межі цих основних видів правової поведінки перебувають:

- 3) зловживання правом — правомірна, але соціально шкідлива поведінка;
- 4) об'єктивно неправомірне діяння — неправомірне, соціально шкідливе

діяння, що не містить складу правопорушення.

2. Правомірна поведінка: поняття, види і значення у процесі реалізації норм права

Перед тим, як розпочати розгляд даного питання, варто зазначити, що правомірна поведінка є результатом здійснення вимог законності і найбільш типовою формою реалізації правових норм (використання суб'єктивних прав, виконання юридичних обов'язків, додержання заборон).

Поведінка особи завжди є свідомим волевиявленням, тим самим відрізняється від інших дій, які носять, наприклад, рефлексивний характер.

Правомірна поведінка формується під впливом правової свідомості людини, рівня правової культури, особистих поглядів та переконань, визнання приписів та норм права, створюється відповідна модель належної поведінки, що є правовою активністю особи.

Реалізація правомірної поведінки слугує запорукою розвитку демократичної правової держави та забезпечення правосвідомості суспільства.

Правомірна поведінка – це суспільно-необхідна, бажана і допустима з точки зору інтересів громадянського суспільства поведінка індивідуальних чи колективних суб'єктів, яка полягає в дотриманні (виконанні, використанні) норм права, що охороняються і гарантуються державою. [5, с.35-38].

Правомірна поведінка має складний характер. Зокрема, вона пов'язана з правовідносинами не тільки як юридичний факт. Правомірна поведінка виступає як загальна форма реалізації суб'єктивних прав

і юридичних обов'язків. Вид і міра правомірної поведінки встановлені диспозиціями норм права. Шляхом правомірної поведінки відбувається управління суспільством, здійснюється його життєдіяльність.

До ознак правомірної поведінки відноситься:

1) є суспільно корисною (необхідною і бажаною) соціальною поведінкою – забезпечує організованість і гармонійність громадського життя, стійкий правопорядок; служить найважливішим чинником вирішення завдань і функцій держави й суспільства; задоволення інтересів суб'єктів права;

2) має свідомо вольовий характер, виражається в усвідомленій мотивації

правомірних вчинків для досягнення поставлених цілей;

3) не суперечить нормам і принципам права, що містяться в нормативних договорах, правових звичаях, судових прецедентах та інших джерелах (формах) права; не порушує заборон - як тих, що містяться у законах і підзаконних актах, так тих, що склалися в суспільстві;

4) зовні виражається у вигляді дії чи бездіяльності, здійснюється у формах реалізації норм права – дотриманні, виконанні, використанні (громадянами), правозастосуванні (посадовими особами);

5) спричиняє юридичні наслідки, оскільки виявляється в юридичних фактах, що є передумовою правовідносин. Слід зазначити, що правова поведінка не завжди викликає правовідносини;

6) за допомогою дозвільних, зобов'язуючих, охоронних норм охороняється державою, та стимулюється за допомогою рекомендаційних і заохочувальних норм.

Варто зазначити, що правова поведінка має завжди два моменти:

1) інформаційний - інформованість громадян про свої суб'єктивні права та обов'язки.

2) поведінковий - уявлення про законні способи здійснення суб'єктивних прав і юридичних обов'язків.

Склад правомірної поведінки – система ознак поведінки, що відповідає нормам права. Сюди можемо віднести: 1) суб'єкт (суб'єкти права - фізичні і юридичні особи, що визнані дієздатними і деліктоздатними);

2) суб'єктивна сторона (мотиви дії чи бездіяльності суб'єкта права; внутрішнє, психічне, ставлення до норм права і власного вчинку);

3) об'єкт (матеріальні і нематеріальні блага, суспільні відносини);

4) об'єктивна сторона (дія чи бездіяльність; їх корисні результати; причинний зв'язок між діями та їх наслідками).

Одним із найважливіших показників складу суспільства є категорія поведінки особи у сфері правових дій, зрілість її поступків. За ступенем активності процесу входження особи до права регулювання виділяють наступні

ВИДИ правомірної поведінки:

За ставленням суб'єкта до своєї поведінки:

1) Соціально-активна поведінка. Соціально-правова активність особистості представляє собою найбільш високий рівень правової поведінки, яка проявляється у суспільно-корисній, погодженій державою і суспільством діяльності у правовій сфері. Соціально-правова активність визначається розвитком правосвідомості глибоких правових переконань, які свідомо приймають на себе готовність використати представлені правом можливості, ВОЛОДІТИ ними у своїй повсякденній поведінці.

2) Звична поведінка - вид законослухняної поведінки, що виражається в повсякденній службовій, побутовій та іншій діяльності людини, яка відповідає приписам правових норм, стала звичкою і не потребує додаткових витрат і зусиль.

3) Конформістська (від лат. - подібний) – представляє собою пасивне дотримання особою норм права, пристосування, підкорення своєї поведінки думкою і діями оточуючих. Іншими словами, у сфері соціально-правових відносин людина вчиняє правомірно, оскільки так вчиняють інші.

Конформісти - це особи, які не сформувалися як особистості, у чомусь позбавлені індивідуальності, легко піддаються "синдрому юрби" чи наказу (прикладу поведінки) керівника. Соціально-правовий конформізм є соціально-корисним явищем, оскільки індивід, підкоряючись поглядам і переконанням інших, дотримується вимог права і тим самим точно реалізує їх у житті.

4) Маргінальна поведінка - (від лат. - прикордонний, проміжний). вид "проміжної" (балансуючої) поведінки між правомірним і протиправним станами особи, що виражається в готовності до протиправних дій у разі послаблення нагляду за її поведінкою, але не стає антисоціальною, не призводить до правопорушення через страх юридичної відповідальності (наприклад, пасажир оплатив проїзд у тролейбусі лише тому, що зайшов контролер).

Види правомірної поведінки за ступенем активності (за об'єктивною стороною): дія (своєчасне подання декларації про доходи); бездіяльність (відмова обвинувачуваного давати показання). Право не регулює бездіяльність.

Бездіяльність - це специфічний вчинок, а саме: відсутність поведінки, передбаченої нормативно -правовими актами, нормативними

договорами та іншими джерелами (формами) права.

Види правомірної поведінки за ступенем соціальної значущості:

1)Необхідна - закріплена в нормах як обов'язок та забезпечується державним примусом, крім інших способів (захист батьківщини, виконання трудових обов'язків, додержання правил дорожнього руху та ін.).

2) соціально бажана - як права суб'єкта, реалізується відповідно до його волі (інтересу) і забезпечується державою (участь у виборах, оскарження неправомірних дій посадових осіб, укладання шлюбу);

3)соціально допустима - закріплюється в диспозитивних нормах, реалізується відповідно до волі (інтересів) суб'єкта; проте держава не зацікавлена в поширенні такої поведінки, хоч і забезпечує можливість її здійснення.

3.Поняття, ознаки і причини правопорушень. Види злочинів і

проступків

Протиправною поведінкою вважають поведінку, що характеризується порушенням норм права. Правопорушення є одним із видів такої поведінки. Кожне правопорушення конкретне, оскільки його чинить конкретний суб'єкт у певний час, у певному місці.

Правопорушення характеризується конкретно визначеними ознаками.

До ознак правопорушення слід віднести: 1) протиправність; 2) суспільна шкідливість; 3) винність; 4) караність.

Суспільна шкідливість проявляється в тому, що правопорушення завжди пов'язане з посяганнями на пріоритети і цінності людського суспільства, зачіпає особисті і суспільні інтереси.

Також, важливою юридичною ознакою правопорушення є його протиправність. Це означає, що відповідна діяльність або бездіяльність суб'єкта не відповідає вимогам, сформульованим у конкретній правовій нормі. З формально-юридичного аспекту протиправність – це порушення вимог норм права, невиконання юридичних обов'язків, закріплених у нормативно-правових документах.

Наявність вини – внутрішнього негативного ставлення суб'єкта до інтересів людей, суспільства. Провина відокремлює правопорушення від тих видів протиправної поведінки, що суспільно шкідливі, свідомо -ВОЛЬОВІ, порушують норми права, але не відображають негативного ставлення суб'єкта до вимог правових приписів (наприклад, необхідна оборона). Вина має об'єктивну і суб'єктивну сторону (як почуття вини). Всі сумніви стосовно доведення вини особи витлумачуються на його користь (ст.62 Конституції України) [7].

Види правопорушень – це класифікаційні групи правопорушень за різними підставами. Залежно від ступеня суспільної небезпечності розрізняють злочини і проступки.

Головними критеріями їх поділу являється, по-перше, характер і ступінь суспільної шкідливості, яка, в свою чергу, визначається цінністю об'єкта протиправного посягання, змістом протиправного діяння, обстановкою, часом,

способами, розміром і характером завданої шкоди, формою і ступенем вини правопорушника, інтенсивністю протиправних дій, їх мотивацією, особистими характеристиками правопорушника і ін.; по-друге, суб'єктивний фактор, який в значній мірі здійснює вплив на визнання того чи іншого діяння в якості протиправного.

На думку М.В.Цвіка та О.В.Петришина за ступенем суспільної небезпеки, завданої шкоди, а також характером санкції, що застосовується до суб'єктів правопорушення поділяються на злочини (суспільно небезпечні, кримінально каранні діяння) і проступки (вчинки, що є правопорушеннями, передбаченими іншими галузями законодавства) [1,с.366].

Злочинами визначаються правопорушення, з якими пов'язана найбільша небезпека для суспільства і особи, вони посягають на суспільний лад, власність, економічні, політичні, культурні і особисті права людини. У кримінальному законодавстві наведено вичерпний перелік злочинів.

Офіційне визначення злочину наведено у ст.7 Кримінального Кодексу України, згідно з яким «злочином визначається передбачене кримінальним законом суспільно небезпечне діяння (дія або бездіяльність), що посягає на суспільний лад України, його політичну і економічну системи, власність, особу, політичні, трудові, майнові та інші права і свободи громадян, а так само інше передбачене кримінальним законом суспільно небезпечне діяння, яке посягає на правопорядок.

Не є злочином дія або бездіяльність, що хоч формально і містить ознаки будь-якого діяння, передбаченого кримінальним законом, але через малозначність не являє суспільної небезпеки.» [8].

За своїм характером злочини завжди є кримінальними правопорушеннями: за будь-які з них застосовуються найбільш суворі заходи державного примусу – кримінально-правові санкції, які встановлюють значні обмеження на поведінку особи, винної у вчиненні злочину.

Як і будь-яка категорія, злочини також класифікуються - розподіл їх на окремі види за певними критеріями. Злочини можна класифікувати: 1. За формою

вини: умисні та необережні; 2. За ступенем завершеності злочинної діяльності - на закінчені та незакінчені; 3. За їх тяжкістю - на злочини невеликої тяжкості, середньої тяжкості, тяжкі та особливо тяжкі.

Правопорушення, що не настільки небезпечні, як злочини, і відповідальність за які не передбачено кримінальним законодавством, належать до проступків. [12, с. 261].

Наступним видом правопорушення є проступки. Проступками вважаються правопорушення, які менш небезпечні, ніж злочини. Це суспільно-шкідливі, винні, протиправні діяння, у вигляді дії або бездіяльності особи, що відрізняються меншою суспільною небезпекою, аніж злочини та тягнуть за собою відповідальність.

Отже, проступки - це всі правопорушення, які не віднесені до злочинів. Проступки шкодять суспільству, але не є небезпечними для нього.

Адміністративний проступок — це вчинене у формі протиправної дії або бездіяльності винними особами правопорушення, яке посягає на громадський або державний порядок, суспільні відносини у сфері державного управління, виконавчо-розпорядчої діяльності органів держави, власність, права і свободи громадян, за яке закон передбачає адміністративну відповідальність.

Адміністративний проступок може бути вчинений зі сторони фізичної особи - громадянина України, посадової особи, військовослужбовця, іноземця чи особи без громадянства. За його вчинення в кодексі України про адміністративні правопорушення передбачено санкції [3].

Щодо дисциплінарних проступків, то можна визначити їх як суспільно шкідливі вчинки, які заподіюють шкоду внутрішньому порядку діяльності підприємств, установ, організацій і тягнуть за собою дисциплінарну відповідальність.

Основними ознаками дисциплінарного проступку є: 1) протиправність дії чи бездіяльності;

2) причинний зв'язок між протиправною дією чи бездіяльністю та шкідливими наслідками;

3)винність особи, яка є суб'єктом трудових відносин;

4)дисциплінарна відповідальність у вигляді застосування дисциплінарних санкцій.

Загальний об'єкт даного явища – дисципліна – становище, за якого усі суб'єкти правовідносин неухильно додержуються правил та порядку, встановлених статутами, законами, положеннями.

Родовим об'єктом дисциплінарних проступків працівників є трудова дисципліна на підприємстві, тобто встановлений порядок, правовий режим трудової діяльності [14, с. 127].

На думку О.Д.Новака, об'єктом дисциплінарного проступку державного службовця є відносини, які забезпечують нормальне функціонування державного апарату, а також відносини, що становлять зміст службової діяльності державного службовця [10, с. 131].

На нашу думку, об'єкт дисциплінарного проступку державних службовців може бути загальним, родовим та безпосереднім: загальним об'єктом є відносини дисципліни та дискредитації державної служби.

Такі елементи як протиправне діяння чи бездіяльність, шкідливі наслідки, час і місце діяння, причинний зв'язок між діянням та наслідками – характеризують об'єктивну сторону дисциплінарного проступку.

В свою чергу, суб'єктивну сторону дисциплінарного проступку характеризує вина. Поняття вини та її форм наведено у ст.23 Кримінального Кодексу України.

Підводячи підсумок аналізу елементів складу дисциплінарного проступку, відзначимо, що про певну дію або бездіяльність можна говорити як про дисциплінарний проступок за наявності всіх перерахованих вище елементів.

Нам відомо, що підставою юридичної відповідальності є правопорушення. Відповідно, підставою застосування конституційно-правової відповідальності є вчинення конституційного правопорушення. Нині термін «конституційне правопорушення» ототожнюють з терміном «конституційний делікт». В.Полевий під конституційним деліктом розуміє винне протиправне діяння, вчинене

суб'єктом конституційних відносин, яке завдає шкоди цінностям і інтересам, пов'язаним із процесом здійснення влади українським народом, та за яке нормами конституційного законодавства передбачено застосування санкцій конституційної відповідальності [11].

Санкцією конституційно-правової відповідальності може бути скасування актів, звільнення з посади (відставка, усунення з поста), дострокове припинення повноважень тощо. Так нормами конституційного права передбачено, наприклад, дострокове припинення повноважень народного депутата України (ст. 81 Конституції України), усунення з поста Президента України в порядку імпичменту (ст. 111 Конституції України), скасування рішень голів місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України (ч. 8 ст. 118 Конституції України [7]).

До цивільних проступків відносять суспільно шкідливі протиправні діяння, які полягають у порушенні громадянами й організаціями майнових і особистих немайнових відносин, що виникають між суб'єктами права і становлять для них матеріальну та духовну цінність (наприклад, невиконання зобов'язань за цивільно-правовим договором, поширення чуток, що принижують честь і гідність особи). Вони регулюються нормами цивільного, сімейного, фінансового, аграрного права. На відміну від злочинів цивільні проступки не мають вичерпного переліку в законодавстві. Цивільно-правова відповідальність носить значною мірою правовідновлючий (компенсаційний) характер.

Перед тим як приступити до виявлення причин правопорушень, доцільно визначити що саме означає це поняття. Під причиною розуміють явище чи їх сукупність, яке породжує інше явище, що розглядається як наслідок. Відповідно, причини правопорушень – це комплекс явищ об'єктивного і суб'єктивного характеру, що здатні детермінувати протиправну поведінку суб'єктів права.

Й досі йдуть суперечки про соціальні та біологічні причини правопорушень. Ми вважаємо, що їх протиставлення недопустиме. Поведінка людини залежить як від соціальних, так і від біологічних факторів. Причому,

пріоритет повинен бути за соціальними факторами через те, що особа формується й діє у відповідному соціальному середовищі і її вчинки залежать не стільки від фізіологічних особливостей і стану організму, скільки від міжособистісних відносин різного рівня і суспільства в цілому.

Зокрема, у кримінології виокремлюються два напрями поглядів на причини правопорушень: 1)соціологічний (протиправні дії пояснюються впливом соціально-економічних причин);

2)генетичний або біологічний (через генетичну схильність окремої особи до вчинення деліктів).

Варто зазначити, що всі причини правопорушень можна класифікувати за різними критеріями:

1.За рівнем прояву:

- на індивідуальному рівні - вивчаються причини правопорушень конкретної людини;

- на рівні соціальних груп (несприятливі умови формування особистості, різні прояви деформації правосвідомості на груповому рівні, що мають місце в оточуючому середовищі);

- на загальносуспільному рівні(зміни в різних системах суспільства — в соціальній, економічній, культурній, психологічній).

2. За значущістю в обумовлюванні, детермінації правопорушень:

- основні – соціальні явища, яким належить визначальна, вирішальна роль у цьому процесі (наприклад, протиріччя між законодавством і потребами, інтересами тих чи інших соціальних груп і окремих осіб, якщо правова культура останніх відзначається неналежним рівнем; суттєві вади, недоліки законодавства);

- неосновні - явища, які лише полегшують вчинення правопорушень, здійснюють такий вплив на фоні головних факторів, саме завдяки ним, тобто так звані фонові явища [9, с.122].

3.За змістом:

- економічні;
- соціальні;

- політичні;
- ідеологічні;
- юридичні;

4. За ставленням до свідомості особи:

- об'єктивні — явища, що не залежать від неї (наприклад, недоліки в роботі державних органів);

- суб'єктивні — явища, які входять до складу індивідуальної свідомості конкретного суб'єкта, безпосередньо визначаються нею (наприклад, незнання особою вимог закону, її від'ємне, негативне ставлення до його приписів, психологічна установка особи на протиправну поведінку, алкоголізм, наркоманія).

4.Юридичний склад правопорушення як фактична підстава юридичної відповідальності

Перш ніж приступити до розгляду даного питання, варто дати визначення поняттю «юридичний склад правопорушення». Отже, юридичний склад правопорушення – це система ознак правопорушення, необхідних і достатніх для застосування заходів юридичної відповідальності.

До обов'язкових елементів складу юридичного правопорушення відносяться: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона. Проаналізуємо кожен з цих елементів окремо. 1)Суб'єкт правопорушення — деліктоздатна особа, яка скоїла правопорушення. Це може бути індивідуальний суб'єкт - фізична особа, яка є осудною та досягла певного віку. Осудність фізичної особи характеризується тим, що вона розуміє характер своїх дій і може керувати ними;або колективний суб'єкт правопорушення, ним може бути юридична особа, державний орган, громадська організація тощо, дії кожного з ЯКИХ пов'язані з колективним винесенням рішень. Держава може бути суб'єктом міжнародного правопорушення. Варто зазначити, що суб'єктами кримінального, дисциплінарного та матеріального правопорушення виступають тільки фізичні особи, цивільного – фізичні та юридичні особи, адміністративного в більшості випадків – фізичні особи, але в деяких випадках і юридичні особи. Юридичні особи не можуть бути суб'єктами кримінальних злочинів. Зазвичай суб'єктами є посадові особи підприємства, організації чи установи.

2)Об'єкт правопорушення - суспільні відносини, соціальні блага, цінності, права і свободи особи, інтереси держави, природне середовище, на які посягає правопорушник.

Виділяють загальний, родовий (видовий) і безпосередній об'єкт:

- загальний об'єкт – це ті суспільні відносини,яким правопорушення завдає шкоди, і які регулюються правом;
- родовий (видовий) об'єкт правопорушення – це певне коло однорідних відносини, яким завдається шкода;
- безпосередній об'єкт - суспільні відносини з приводу конкретних

матеріальних та нематеріальних благ у різних сферах життя.

3) Суб'єктивна сторона правопорушення — психічне ставлення особи до здійснюваного нею протиправного діяння і його негативних наслідків. Елементами суб'єктивної сторони є вина, мотив і мета.

Головний елемент суб'єктивної сторони — вина у формі умислу або необережності. Умисел буває прямий або непрямий. В першому випадку особа усвідомлює неправомірність своєї поведінки, передбачає настання шкідливих його наслідків і бажає їх настання; в іншому випадку - особа усвідомлює неправомірність своєї поведінки, передбачає настання шкідливих її наслідків, не бажає, але свідомо допускає їх настання.

Необережність характеризується як самовпевненість або недбалість. Самовпевненість має місце, коли особа передбачає наслідки свого діяння, але легковажно розраховує на запобігання цих наслідків. Недбалість має місце, коли особа не передбачає негативних наслідків, але могла і повинна була передбачити.

Мотив і мета – факультативні елементи суб'єктивної сторони.

Мета – це бажаний результат, до якого прагне особа, яка вчинила правопорушення.

Мотив - це внутрішні процеси, що відображаються у свідомості особи та спонукають її до скоєння правопорушення.

Мотив і мета не тотожні поняття, але близькі за значенням. Якщо мотив показує, якими факторами керується особа, скоюючи правопорушення, то мета визначає спрямованість діяння правопорушника, його найближчий результат, тобто те, до чого правопорушник прагне, чого хоче досягти.

4) Об'єктивна сторона правопорушення – це зовнішня характеристика правопорушення. Сюди можна віднести:

- діяння (у вигляді дії чи бездіяльності);
- протиправність (формальний аспект);
- наслідки діяння (змістовий аспект);
- причинний зв'язок між діянням і наслідками, які воно спричиняє;
- місце, час, спосіб, засоби, обставини та ситуація скоєння

правопорушення.

Місце, час, спосіб, обстановка вчинення правопорушення — це факультативні елементи об'єктивної сторони, які враховуються при кваліфікації діяння тільки у випадках, прямо вказаних в правовій нормі. Наприклад, для кваліфікації діяння як розбою місце і час не мають значення, а для кваліфікації діяння як контрабанди місце вчинення злочину (державний кордон) є обов'язковою ознакою: в іншому місці контрабанду вчинити неможливо.

Оскільки реально вчинений склад правопорушення є фактичною підставою юридичної відповідальності, доречним буде визначення її поняття, принципів та видів.

Отже, юридична відповідальність — це регламентована правовими нормами реакція з боку уповноважених суб'єктів на діяння фізичних або юридичних осіб (колективних суб'єктів), що можуть мати вираз у недотриманні встановлених законом заборон, невиконанні встановлених законом обов'язків, порушенні цивільно-правових зобов'язань, нанесенні шкоди або завданні збитків і виражена у застосуванні до осіб, що вчинили такі діяння, засобів впливу, які тягнуть за собою позбавлення особистого, майнового або організаційного характеру.

Рабінович П.М. зазначає, що юридична відповідальність — різновид соціальної відповідальності, який закріплений у законодавстві і забезпечуваний державою юридичний обов'язок правопорушника пізнати примусового позбавлення певних цінностей, що йому належать [13,с.14]. Іншими словами, це застосування до винної особи примусових заходів за вчинене правопорушення.

Підстави юридичної відповідальності — це сукупність обставин, наявність яких робить юридичну відповідальність можливою та повинною. Відсутність сукупності таких обставин виключає її. Фактичною підставою притягнення до юридичної відповідальності є склад правопорушення. Правопорушення не приводить автоматично до настання відповідальності, а служить лише підставою для притягнення до неї.

Важливе місце посідають функції юридичної відповідальності. Отже, це основні напрями дії юридичної відповідальності на суспільні відносини,

поведінку суб'єктів, правосвідомість і правову культуру, в яких розкриваються її сутність, соціальне призначення та через які досягаються цілі юридичної відповідальності.

Основні функції юридичної відповідальності:

- Регулятивна - напрям дії юридичної відповідальності на суб'єктів суспільних відносин, що полягає в спонуканні останніх дотримуватися норм права і виражається в їх правомірній поведінці. Способами здійснення регулятивної функції юридичної відповідальності є закріплення в нормах права зразків правомірної поведінки шляхом встановлення заборон, дозволів, заохочень тощо;

- Каральна або штрафна - дія юридичної відповідальності на суб'єктів правопорушень, що полягає в осуді, позбавленнях (втратах) особистого, майнового та організаційного характеру. Каральна функція спрямована на припинення або зміну правовідносин і встановлення між суб'єктами права конкретного правового зв'язку необхідного для реалізації юридичної відповідальності. Сюди відносять суд, обмеження майнової сфери, позбавлення суб'єктивних прав, ліквідація колективного суб'єкта правовідносин тощо;

- Превентивна функція. Вплив юридичної відповідальності на індивідуальну та суспільну свідомість, що полягає у запобіганні, попередженні розвитку протиправного варіанту поведінки, виштовхуванні, протидії антигромадській поведінці. Методами реалізації превентивної функції є застосування осуду і покарання.

- Відновлювальна - спрямованість дії юридичної відповідальності на свідомість і поведінку людей, спрямована на приведення правового статусу суб'єктів правовідносин до попереднього нормального стану, на відновлення порушених суб'єктивних прав і свобод одного із учасників правовідносин. . Способи виконання відновлювальної функції — відшкодування заподіяної шкоди, осуд правопорушника тощо;

- Виховна функція. Розрахована на індивідуальну та суспільну свідомість, внутрішній світ суб'єктів права з метою виховання, ознайомлення з

відповідними цінностями, формування правосвідомості, правової культури, мотивації правомірної поведінки, зменшення проявів правового нігілізму, асоціальної поведінки. Способами здійснення цієї функції юридичної відповідальності є встановлення обов'язків, покарання, осуд, заохочення, правове інформування громадян, відшкодування заподіяної шкоди.

Принципи юридичної відповідальності – це засадничі, фундаментальні положення, що виражають сутність і призначення юридичної відповідальності, а також визначають закономірності її функціонування та порядку реалізації.

До принципів юридичної відповідальності належать:

- Принцип справедливості - полягає у формальній рівності, повазі та захисті прав і свобод людини, відповідності інституту юридичної відповідальності моральним нормам і цінностям, категоріям розумності та добропорядності, врахуванні ієрархії особистих, громадських і державних інтересів. Справедливість юридичної відповідальності, зокрема, означає, що: 1) не можна призначати заходи кримінального покарання за адміністративні й інші провину; 2) юридичну відповідальність повинний нести той, хто зробив правопорушення; 3) покарання повинне відповідати, бути пропорційним до розміру скоєного правопорушення. Під цей принцип чудово підходить стаття 61 з Конституції України «Ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення» [7].

- Принцип законності - зводиться до того, що діяльність органів держави здійснюється виключно на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені законами України. Принцип законності тісно пов'язаний як з каральною, так і з виховною та превентивною функціями юридичної відповідальності, впливаючи на характер, зміст та призначення зазначених функцій. Цей принцип полягає у тому, що юридична відповідальність:

1) настає за діяння, передбачені законом; застосовується в суворій відповідності з визначеним законом порядком;

2) припускає наявність складу правопорушення (тобто наявність протиправного, винного діяння);

- 3) настає лише перед передбаченими законом компетентними органами;
- 4) припускає конституційність закону, що встановлює міру відповідальності.

- Принцип доцільності виявляється у досягненні мети юридичної відповідальності шляхом встановлення доцільності обраного для винного ступеня впливу, індивідуалізації засобів покарання залежно від ступеня суспільної небезпеки вчиненого діяння, особливостей особи винного та обставин правопорушення.

- Принцип невідворотності покарання передбачає, що будь-яка особа незалежно від її матеріального становища, соціального статусу повинна нести відповідальність за скоєне правопорушення. З даним принципом пов'язаний принцип застосування презумпції невинуватості, який передбачає, що особа вважається невинуватою до тих пір, доки її вина не буде доведена в судовому порядку та встановлена тим, що вступив в законну дію, вироком суду. Презумпція невинуватості поширюється також на сферу адміністративних та дисциплінарних проступків, обов'язок виявлення яких покладено на відповідні органи держави та посадові особи. Реалізація принципу невідворотності покарання є необхідною умовою ефективності юридична відповідальність, забезпечення ефективності виконання своїх функцій.

- Принцип індивідуалізації юридичної відповідальності ставить в залежність відповідальність від поведінки правопорушника до скоєння правопорушення та після його скоєння, передбачає залежність від форми вини, від тяжкості тих наслідків, які спричинені правопорушенням, від тих особливостей, які характеризують даного суб'єкта.

Види юридичної відповідальності. Залежно від галузевої структури права розрізняють такі види юридичної відповідальності: конституційну, матеріальну, дисциплінарну, адміністративну, цивільно -правову, кримінальну.

Конституційна відповідальність настає за порушення норм Конституції України. Полягає у застосуванні до державних органів, органів місцевого самоврядування, посадових осіб, об'єднання громадян, окремих громадян за порушення норм Конституції наступних санкцій:

- 1) відсторонення від посади вищих посадових осіб держави;
- 2) відставка посадових осіб чи всього органу;
- 3) дострокове припинення повноважень державних органів чи посадових осіб;
- 4) визнання неконституційними нормативно-правових актів чи окремих їх частин;
- 5) призупинення дії актів виконавчих органів влади;
- 6) позбавлення громадянства тощо.

Варто зазначити, що конституційна відповідальність має юридичний та політичний характер; настає як у випадку вчинення правопорушення, так і при невиконанні обов'язку; є засобом охорони та захисту Основного Закону;

Матеріальна відповідальність настає за вчинене майнове правопорушення, заподіяну шкоду до підприємства, установи, організації працівниками та працівниками при виконання ними своїх трудових обов'язків.

Дисциплінарна відповідальність полягає у застосуванні адміністрацією підприємства, установи, організації заходів дисциплінарного впливу на працівника за вчинення ним дисциплінарного проступку. Дисциплінарна відповідальність може застосовуватися:

- 1) відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку;
- 2) у порядку підлеглих;
- 3) відповідно до спеціальних законів, дисциплінарних статутів і положень, що визначають
- 4) особливості правового статусу окремих груп працівників.

Ця відповідальність реалізується винятково у межах службового підпорядкування.

Кримінальна відповідальність застосовується до винної, кримінально відповідальності фізичної особи, які вчинили злочин, заходи державного покарання у вигляді позбавлення або обмеження особистого, майнового чи іншого характеру (покарання). Вичерпний перелік діянь, що визнаються злочинами, та види покарань – містяться у Кримінальному Кодексі України, а кримінально

процесуальний кодекс — регламентує порядок притягнення до кримінальної відповідальності. Особливостями цього виду відповідальності є стан судимості після відбування покарання.

Отже, кримінальна відповідальність є найбільш суворим видом юридичної відповідальності.

Адміністративна відповідальність накладається за адміністративні правопорушення органами публічної влади до осіб, що не підпорядковані їм по службі. Заходи адміністративної відповідальності — попередження, штраф, адміністративний арешт, позбавлення спеціальних прав та ін. Правозастосовний акт — рішення відповідного органу публічного адміністрування або суду.

Цивільна відповідальність полягає у застосуванні до фізичних чи юридичних осіб цивільно-правових стягнень за порушення договірних зобов'язань, заподіяння позадоговірної майнової шкоди, а також порушення особистих майнових прав. Таким чином, цивільна відповідальність є засобом відновлення та компенсації договірних та позадоговірних зобов'язань, що полягає у відшкодуванні правопорушником майнової шкоди та поновленні порушених прав. Питання про притягнення суб'єкта (фізичної або юридичної особи) до цивільно-правової відповідальності вирішується судом за заявою учасника правовідносини або потерпілого.

Висновки

В результаті написання даної дослідницької роботи, можна зробити наступні

висновки:

1) Правова поведінка виявляється у виконанні встановлених правових норм, законів та правил, що регулюють поведінку суб'єктів у певній правовій системі. Вона є соціально значущою, контрольованою волею та свідомістю людини, передбаченою нормами права та має свої юридичні наслідки.

2) Перший розділ нашої роботи підкреслює, що правова поведінка має об'єктивні та суб'єктивні ознаки, які включають соціальну значущість, контроль свідомості та волі, юридичну визначеність, контроль з боку держави та здатність тягнути за собою юридичні наслідки. Крім того, визначено, що правова поведінка **МОЖЕ** бути правомірною або неправомірною, залежно від того, чи відповідає вона приписам права.

3) Види правової поведінки можуть бути класифіковані залежно від їх відповідності чи невідповідності приписам права: Правомірна поведінка: це та, яка відповідає встановленим правовим нормам, законам та правилам. Неправомірна поведінка (правопорушення): така поведінка, яка порушує приписи права та може мати юридичні наслідки у вигляді відповідальності перед законом. Зловживання правом: хоча ця поведінка є правомірною, вона може бути соціально шкідливою через недбале чи некоректне використання прав. Об'єктивно **неправомірне** діяння: це дії, які не лише порушують приписи права, але також мають негативний соціальний вплив, але не складають правопорушення в **суворому** юридичному розумінні

4) У другому розділі роботи ми досліджували поняття, види та значення правомірної поведінки у процесі реалізації норм права. Правомірна поведінка є важливим аспектом функціонування правової системи, оскільки вона є результатом дотримання законності та найбільш типовою формою виконання правових норм. Цей розділ розкриває, що правомірна поведінка формується під **ВПЛИВОМ** різноманітних чинників, таких як правова свідомість, рівень правової культури, особисті погляди та переконання. Вона є суспільно-необхідною та бажаною з точки зору інтересів громадянського суспільства, оскільки забезпечує **організованість** та гармонійність громадського життя та сприяє правосвідомості

суспільства.

5) Правомірна поведінка має складний характер, оскільки пов'язана з правовідносинами, є суспільно корисною, має свідомо вольовий характер, не суперечить нормам права та спричиняє юридичні наслідки. Це підкреслює важливість дотримання правових норм для стабільного функціонування суспільства та забезпечення правопорядку.

6) Розкриваючи склад правомірної поведінки, ми врахували різноманітні аспекти, такі як суб'єкт, суб'єктивна і об'єктивна сторони, об'єкт та ступінь активності у відношенні до правових норм.

7) Ми виділили чотири основні типи правомірної поведінки залежно від ставлення суб'єкта до своїх дій та відповідності нормам права: соціально-активна, звична, конформістська та маргінальна. Кожен з цих типів має свої особливості та вплив на функціонування правової системи. Також ми розглянули види правомірної поведінки за ступенем активності та соціальної значущості, що дозволяє розуміти широкий спектр поведінки особи у відповідності з вимогами закону.

8) У третьому розділі нами було досліджено поняття, ознаки і причини правопорушень, а також розглядали види злочинів і проступків. Аналізуючи ці аспекти, ми зрозуміли, що правопорушення є складним явищем, що виникає з різних причин та має різноманітні форми.

9) Варто відзначити, що правопорушення може приймати різні форми, включаючи злочини та проступки. Злочини є серйозними порушеннями закону, що можуть призвести до серйозних наслідків для суспільства та індивідуальних осіб. Проступки, у свою чергу, можуть бути менш серйозними порушеннями, але також потребують уваги та відповідної реакції з боку правової системи.

10) Досліджуючи підтему «Юридичний склад правопорушення як фактична підстава юридичної відповідальності», ми звернули увагу на ключові аспекти визначення, опису та аналізу правопорушень у юридичному контексті.

11) Юридичний склад правопорушення описується як сукупність об'єктивних та суб'єктивних ознак, які характеризують діяння або бездіяльність,

що суперечить встановленим нормам права. Об'єктивні ознаки включають саме дії чи бездіяльність, наслідки та обставини, що оточують діяння. Суб'єктивні ознаки, у свою чергу, відображають усвідомленість та волю суб'єкта вчинити дію або уникнути її. Юридичний склад правопорушення є фактичною підставою для юридичної відповідальності, оскільки саме наявність правопорушення визначає необхідність застосування правових санкцій. Юридична відповідальність може виявлятися у різних формах, включаючи адміністративну, цивільну або кримінальну, залежно від характеру правопорушення та його наслідків.

Список використаних джерел

1. «Загальна теорія держави і права» / підр. За ред. М.В.Цвіка,

О.В.Петришина/ Право// Харків, 2009. С.583.

2. Кирилюк Т. Ю. "Правова поведінка як юридична категорія та явище правової дійсності" // Держава і право. Юрид. і політ. науки : збірник наукових праць. – 2009. – Вип. 43. – С. 100 – 105.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення 07.12.1984 № 8073-Х [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> Text

4. Кондрат С.С. "Юридично значуща поведінка: основні концепції та підходи до вивчення" // Держава і право : 36. наук, праць.- 2005.- Вип. 30.-С 73-77.

5. Кондрат С.С. "Правомірна поведінка та правопорядок: взаємозв'язок та взаємозумовленість" // Держава і право : зб. наук, праць.- 2006.- Вип. 31.- С. 35-38.

6. Копейчиков В. В. «Загальна теорія держави і права: навчальний посібник» / В. В. Копейчиков – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 368 с.

7. Конституція України від 26.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> Text

8. Кримінальний Кодекс України від 05.04.2001 №2341-III [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> Text

9. Курило В.І., Михайлова О.С., Яра О.С. "Кримінологія: Загальна частина. Курс лекцій. Навчальний посібник" – К.: Кондор, 2006. – 192 с.

10. Новак О.Д. "Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності державних службовців" // Часопис Київського університету права. 2012. № 2. С. 129–133.

11. Полевий В.І. "Конституційна відповідальність політичних партій в Україні: Автореф. Дис... канд.юр.наук." – К., 2004.

12. Причини злочинності // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. — К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2003. — Т. 5 : П — С. — 736 с.

13. Рабінович П.М. «Основи загальної теорії права та держави» — 6-е. — Х. Консум, 2002. — 160 с.

14. Серeda В.В. «Поняття, ознаки та склад дисциплінарного проступку» // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права, 2014. № 12.- С. 125–129.

Схожість

Джерела з Інтернету

897

1	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/23897/1/%d0%9a%d0%a3%d0%a0%d0%a1%20%d0%9b%d0%95%d0%96	72 джерела	2.76%
2	https://bookster.com.ua/poniattia-i-oznaky-pravoporushen-ikh-vydy-i-prychyny	67 джерел	2.6%
3	https://ukrreferat.com/chapters/pravosnavstvo/kategorii-pravoporushennya-prichini-ih-viniknennya-kursova-1.html	20 джерел	2.48%
4	https://vdocuments.pub/-340-073-x0-338-.html	33 джерела	2.43%
5	https://studfile.net/preview/10042098		2.12%
6	https://www.ronl.org/otchety-po-praktike/astronomiya/709699	8 джерел	2.09%
7	http://nkkep.com/wp-content/uploads/2020/06/02.06.-tdp-P-2122.pdf	23 джерела	2.04%
8	https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/tdp/lekciji/tdp_t10.doc		2.03%
9	https://ua-referat.com/uploaded/kursova-robot-na-temu-pravova-povedinka-plan/index1.html	6 джерел	2%
10	http://www.info-works.com.ua/referats/pravo/4734.html		1.61%
11	http://txtref.ru/152880	8 джерел	1.58%
12	https://knowledge.allbest.ru/law/2c0a65635a3bc78b4c43a99421306c27_1.html	2 джерела	1.52%
13	https://vseosvita.ua/library/konspekt-na-temu-klasifikacia-kriminalnih-pravoporushen-405931.html	6 джерел	1.49%
14	http://ni.biz.ua/9/9_7/9_7924_sklad-pravoporushennya.html	32 джерела	1.39%
15	https://coollib.com/b/346091/read	2 джерела	1.33%
16	https://ronl.org/kursovyye-raboty/gosudarstvo-i-pravo/723286	16 джерел	1.12%
17	http://uk.wikipedia.org/wiki/Правопорушення	2 джерела	1.05%
18	https://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2022/zbirnik_materialiv_konferenciji_23.06.2022.pdf	36 джерел	1.05%
19	https://ua-referat.com/uploaded/pravomirna-povedinka-ponyattya-sklad-vidi-prichini-nestabileno/index1.html		0.93%
20	https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B8_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%...		0.91%

43	http://legeasiviata.in.ua/archive/2015/7-2/7-2.pdf	26 джерел	0.54%
44	https://pravo.bobrodobro.ru/131789	11 джерел	0.53%
45	http://dspace.vspu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7199/Melnychuk%20A%2c%20Melnychuk%20F.%20Jurisprudence...		0.53%
46	http://www.scc.univ.kiev.ua/upload/iblock/a64/dis_Zubrytsky%20M.I._new.pdf	5 джерел	0.53%
47	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/11013/1/%d0%bc%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82_%20%d0%9c%d0%b5	25 джерел	0.51%
48	https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/228/1/yremko%20dus.pdf	12 джерел	0.5%
49	https://dspace.nlu.edu.ua//jspui/handle/123456789/19505		0.5%
50	https://uchika.in.ua/na-pravah-rukopisu.html?page=8		0.46%
51	https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B2%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B4%D0%B0_%D1%81%D0%BB%D0%BE	27 джерел	0.45%
52	http://old.pb.univd.edu.ua/?action=download&controller=service&download=19258	11 джерел	0.45%
53	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9647/Politseiska_administratyvna_diialnist_2020.pdf?	18 джерел	0.43%
54	http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/sites/default/files/diss_Bylba.pdf	31 джерел	0.4%
55	http://univd.edu.ua/science-issue/issue/4374		0.4%
56	http://idpnan.org.ua/files/pilipishin-p.b.-konstitutsiyno-pravova-vidpovidalnist-organiv-ta-posadovih-osib-mistsevogo-samovrya..		0.38%
57	http://samzan.ru/179993		0.35%
58	http://eprints.zu.edu.ua/32400/1/%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9B%D1%96%D1%...		0.35%
59	http://biblioteka.cdu.edu.ua/cgi-bin/catsearch.pl?qttype=simple&query=%D0%A6%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%BB%...	2 джерела	0.35%
60	http://ea.donntu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2726/1/%d0%bc%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%...	2 джерела	0.34%
61	http://eprints.cdu.edu.ua/1971/1/zbirnik.pdf		0.34%
62	http://www.nvppp.in.ua/vip/2016/2/tom_1/vip2_1_2016.pdf		0.34%
63	http://visnyk.univd.edu.ua/index.php/VNUAF/issue/download/16/pdf66	24 джерела	0.3%
64	http://316shkola.kiev.ua/kryminalna-ta-administratyvna-vidpovidalnist-nepovnitnih	3 джерела	0.3%

65	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10967/Administratyvno%20yurysdyktsiina%20diialnist	7 джерел	0.3%
66	http://apnl.dnu.in.ua/6_2018/tom_1/tom_1_2018.pdf		0.29%
67	http://idpnan.org.ua/files/podorojna-t.s.-pravoviy-poryadok_teoretiko-metodologichni-zasadi-konstitutsionalizatsiyi	2 джерела	0.29%
68	https://repository.ndipp.gov.ua/bitstream/handle/765432198/624/%d0%a2%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%bc%d0%b5%d1%...		0.27%
69	https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/26299/1/Pravoznavstvo_NMK.pdf		0.27%
70	https://www.nusta.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%...		0.27%
71	https://infopedia.su/7x4021.html		0.27%
72	http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2017/3_2017.pdf		0.26%
73	http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6555/1/%d0%90%d0%ba%d1%82%d1%83%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd...		0.26%
74	https://www.wikizero.com/uk/%D0%AE%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B2%D1%...	17 джерел	0.22%
75	https://tdp2onua.blogspot.com		0.21%
76	https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2019/02/2-%D0%A7%D0%90%D0%A1%D0%A2%D0%98%D0%9D%D0%90	23 джерела	0.21%
77	http://eprints.kname.edu.ua/35077/1/%282013%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2028%D0%9D%20%D0%9F%D1%80%D1	7 джерел	0.19%
78	http://vjhr.sk/archive/2017_2/part_1/all.pdf	2 джерела	0.19%
79	http://perspectives.pp.ua/public/site/conferency/conf-27.pdf		0.16%
80	https://referat.me/law/52602-prichini-y-umovi-skoyennya-konkretnogo-zlochynu		0.16%
81	http://www.vtei.com.ua/doc/2023/zb2802.pdf		0.13%
82	https://www.referat911.ru/Ugolovnoe-pravo/problemi-kriminalzac-susplnonebezpechnih-dyan/368123-2824798-place2.html		0.13%
83	http://yport.inf.ua/podil-mayna-podrujya.html	7 джерел	0.13%
84	https://cmhmda.org.ua/wp-content/uploads/2022/07/dysertacziya-olijnyk-sudovo-psyhiatrychna-oczinka-staniv-zalez	2 джерела	0.13%
85	http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/19824/Kistianyk_dysertatsii.pdf		0.13%
86	http://lubp.com.ua/2012/03	3 джерела	0.13%

87 <http://works.tarefer.ru/21/100518/index.html>

2 джерела 0.13%